



Závěrečná tisková zpráva

10.12.2025

Sociálních partnerů našli společná stanoviska v odvětví Stavebnictví

V rámci projektu "Posílení úrovně sociálního dialogu v odvětvích a podpora adaptace odvětví na změny", který byl realizován v období 1. 1. 2023 – 31. 12. 2025, byla ustavena tzv. bipartitní platforma s označením BP/STAVEBNICTVÍ, kterou tvoří Svaz podnikatelů ve stavebnictví (SPS) spolu s Odborovým svazem Stavba ČR. Strany dospěly ke společným stanoviskům k následujícím tématům:

1. Téma projektu bylo zaměřené na **PODPORU ADAPTACE STAVEBNÍHO ODVĚTVÍ NA ZMĚNY A DOPADY VYPLÝVAJÍCÍ Z PŘIJATÝCH CÍLŮ A OPATŘENÍ PRO OCHRANU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ**, s vybranými podtématy **vliv Green Deal na odvětví Stavebnictví a stavební výrobu a budoucí strukturu trhu práce v oboru a vliv transformace energetiky na odvětví Stavebnictví**. Součástí realizace bylo vyjednávání v rámci bipartitního dialogu, jehož cílem bylo definovat společná stanoviska a doporučení pro odvětví. Doporučení byla formulována v souladu s možnostmi a potřebami zaměstnavatelů i zaměstnanců, přičemž byl kladen důraz na zohlednění sociálních dopadů.

V průběhu projektu byla díky bipartitnímu dialogu identifikována řada významně rezonujících témat, jež potvrdila, že stavební průmysl v ČR čelí zásadním hrozbám. Největší obavy vyvolává riziko ztráty konkurenceschopnosti domácích výrobců stavebních materiálů v důsledku opatření spojených se Zelenou dohodou pro Evropu a systémem CBAM (Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích). Bylo analyzováno, že je zde významné riziko poklesu domácí produkce a vytvoření závislosti stavebního sektoru na dovozu surovin ze zemí mimo EHP. S tímto rizikem se pojí i riziko nárůstu nezaměstnanosti v průmyslových regionech, zejména pokud jde o zaměstnavatele spadající pod EU ETS1 (Evropský systém pro obchodování s emisemi).

Dalším silným tématem je dopad transformace energetiky na cenu, dostupnost a kvalitu elektrické energie. Přechod k obnovitelným zdrojům přináší technické i ekonomické hrozby, které mohou negativně ovlivnit rentabilitu stavebních podniků. Zároveň narůstá byrokratická zátěž firem kvůli povinnosti sledovat nové předpisy a reportovat nefinanční data, přičemž většina soukromých subjektů vnímá složitost požadavků a nedostatečnou informovanost ze strany úřadů a upozorňuje na ně.

Naopak pozitivně je vnímán potenciál významné podpory výzkumu a inovací, zejména v oblasti alternativních technologií a materiálů, které mohou přispět ke snížení emisí a zvýšení udržitelnosti. Odborná veřejnost však požaduje efektivnější komunikaci ze strany státních orgánů, podporu domácí produkce a investice do inovací, aby bylo možné minimalizovat negativní dopady transformace a zajistit dlouhodobou stabilitu stavebního sektoru. Pro naplnění tohoto potenciálu je skutečně nezbytné, aby podpora investic ze strany EU a ČR za účelem inovací dosáhla odpovídajících, byť i bezprecedentních rozměrů, obzvláště při dalším zpřísňování emisních cílů na nadnárodní úrovni.

K výše uvedeným tématům byla zpracována závěrečná zpráva, která komplexně shrnuje všechny klíčové oblasti, zjištění a doporučení vzniklé v rámci projektu. Při řešení tématu byly zajištěny i **rozhovory s klíčovými zástupci stavebního průmyslu**, kteří poskytli autentický pohled na reálné dopady Green Dealu, CBAM a souvisejících opatření na praxi v odvětví. Lze konstatovat, že rozhovory s představiteli stavebního průmyslu jednoznačně potvrdily hlavní doporučení a závěry uvedené v závěrečné zprávě, kdy respondenti ve svých odpovědích zdůraznili potřebu systémového a realistického přístupu k transformaci sektoru, nutnost podpory konkurenceschopnosti domácích firem, zjednodušení administrativy a lepší koordinaci mezi ekologickými cíli a technologickými možnostmi.

Řešené téma představuje zásadní a aktuální oblast pro celý sektor stavebnictví. Diskuze, analýzy a rozhovory přispěly k naplnění projektových cílů: umožnily sdílení příkladů dobré praxe a vytvořily konkrétní podklady, které mohou sociální partneři dále využívat při jednáních s odvětvovými aktéry i při tvorbě budoucích doporučení pro sektor. Společně formulovaná stanoviska a doporučení nabízejí ucelený pohled na dopady současných změn a poskytují oporu jak pro kolektivní vyjednávání, tak pro přípravu legislativních a strategických opatření ovlivňujících komplexně celé odvětví.

2. Téma **BUDOUCNOST PRÁCE V ODVĚTVÍCH A PODPORA ZVYŠOVÁNÍ ADAPTABILITY ZAMĚSTNANCŮ I ZAMĚSTNAVATELŮ** se během realizace projektu stalo jedním z nejdiskutovanějších témat sociálního dialogu ve stavebnictví. Navazovalo na úvodní předpoklad, že odvětví se bude muset v následujících letech vyrovnat nejen s nedostatkem kvalifikovaných pracovníků, ale také s proměnou pracovního trhu, modernizací technologií a zvyšujícími se nároky na kompetence zaměstnanců.

Cílem práce na tomto tématu bylo především posílit stabilitu a adaptabilitu pracovní síly a zároveň zvýšit propojení podniků se školami tak, aby se dařilo lépe sladit obsah vzdělávání s reálnými potřebami firem. Tento záměr se podařilo naplnit – do spolupráce se zapojilo více podniků než v předchozích letech a v řadě regionů se podařilo navázat či obnovit přímý kontakt mezi mistry odborného výcviku, školami a zaměstnavateli.

Na uskutečněných seminářích se nejčastěji objevovala témata spojená s nedostatkem kvalifikovaných odborníků, zejména mistrů odborného výcviku, kteří představují klíčový článek mezi vzděláváním a praxí. Sociální partneři se shodli na tom, že je nutné zatraktivnit tuto profesi, zlepšit její podmínky a zároveň nastavit funkční systém spolupráce mezi školami a podniky. Velkou pozornost účastníků vyvolala i problematika adaptace nových zaměstnanců, jejich motivace a stabilizace v pracovním poměru, tedy téma, které je v konkurenčním prostředí českého stavebnictví mimořádně důležité.

Závěrečná zpráva k tomuto tématu se zabývá nedostatkem kvalifikovaných/odborných pracovníků včetně návrhu řešení problematiky, který shrnuje vývoj situace a nejčastější bariéry a formuluje doporučené postupy pro zaměstnavatele a školy.

Sociální partneři – Svaz podnikatelů ve stavebnictví a Odborový svaz Stavba ČR – se v rámci bipartitního dialogu shodli na řadě doporučení, mezi něž patří zejména: systematické zapojování podniků do odborného vzdělávání, podpora řízené adaptace nových pracovníků, stabilizace kvalifikovaných zaměstnanců a posílení role mistrů odborného výcviku jako klíčových nositelů praktického vzdělávání.

Řešení tématu tak významně přispělo k naplnění projektových cílů: bylo podpořeno sdílení příkladů dobré praxe a vytvořeny konkrétní podklady, které mohou sociální partneři dále využívat při jednáních s odvětvovými aktéry i při tvorbě budoucích doporučení pro sektor.

3. Téma **PODPORA SOCIÁLNÍHO DIALOGU NA NIŽŠÍ ÚROVNI A INICIACE ZMĚN MIMO KOLEKTIVNÍ VYJEDNÁVÁNÍ** bylo během realizace projektu jednou z klíčových oblastí, které přinesly významné podněty pro další rozvoj odvětví stavebnictví. Jeho cílem bylo zmapovat aktuální problémy, posílit společnou pozici sociálních partnerů a především otevřít odbornou diskusi o tématech, která mají zásadní vliv na stabilitu, konkurenceschopnost a pracovní podmínky v sektoru.

Na základě spolupráce Svazu podnikatelů ve stavebnictví a Odborového svazu Stavba ČR bylo zpracováno **Stanovisko sociálních partnerů**, které se věnovalo několika klíčovým oblastem – evropské minimální mzdě, rostoucí inflaci a jejím dopadům na zaměstnavatele i zaměstnance, odměňování učňů a mistrů odborného výcviku, subdodavatelským řetězcům a nelegální práci či přínosům a rizikům nového stavebního zákona. Výsledné stanovisko shrnuje pohled obou sociálních partnerů na to, jak lze na tyto výzvy reagovat a jaká opatření mohou pomoci stabilizovat pracovní trh ve stavebnictví.

Součástí výstupů byl také **rozhovor s Karlem Hniličkou**, dlouholetým členem komise kolektivního vyjednávání, který doplnil závěry stanoviska o zkušenosti z praxe. V rozhovoru zaznělo mimo jiné to, že kvalitní kolektivní vyjednávání je klíčovým nástrojem při zavádění evropské minimální mzdy, že inflace zásadně dopadá na životní úroveň zaměstnanců a tím i na vyjednávání o mzdách a že nový stavební zákon bude přínosem pouze tehdy, pokud jeho digitalizace a procesní změny budou skutečně funkční.

V diskusích sociálních partnerů se opakovaně objevovala i témata spojená s **nelegální prací, víceúrovňovými subdodavatelskými řetězci a nízkou atraktivitou oboru pro mladé lidi**, zejména kvůli nedostatečnému ocenění učňů a mistrů odborného výcviku. Závěry prezentované ve stanovisku zdůrazňují potřebu férového odměňování, zvyšování odbornosti a posilování odpovědnosti zaměstnavatelů i státu.

Výstupy tohoto tématu představují důležitý podklad pro další rozvoj sociálního dialogu ve stavebnictví. Společná pozice sociálních partnerů nabízí ucelený pohled na dopady současných změn a přináší doporučení, která mohou být využita nejen při kolektivním vyjednávání, ale také při přípravě legislativních a strategických opatření ovlivňujících celé odvětví.

Klíčové výstupy projektu najdete na webových stránkách příjemce dotace (KZPS ČR) a sociálních partnerů odvětví stavebnictví:

- Web SPS: www.sps.cz
- Web OS Stavba ČR: www.osstavba.cz
- KZPS ČR: www.kzps.cz

Aktivity bipartitní platformy byly uskutečňovány v rámci projektu registrovaného pod číslem CZ.03.01.03/00/22_001/0000890, který realizuje Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR v partnerství s Českomoravskou konfederací odborových svazů.

Projekt je spolufinancován Evropskou unií.

Projekt je financován z Operačního programu Zaměstnanost plus.

Kontakt pro novináře: Jana Chobotská, manažer odvětví
chobotska@sps.cz